

Cafeteria és SZÉP kártya

2016-ban több, mint **30 000 munkavállaló aktuális cafeteria keretfelosztási nyilatkozata alapján** készült el a cafeteria juttatások népszerűségét vizsgáló elemzés¹. Az elemzés adatait különféle iparágakban, szolgáltatási területeken működő fővárosi és vidéki vállalatok valamint intézmények cafeteria rendszerei szolgáltatták.

A juttatási összegek alapján 100 Ft cafeteria juttatásból 60 Ft jutott a nem SZÉP kártyára feltöltött juttatásokra és 40 Ft a SZÉP kártyára.

A SZÉP kártya használat - utóbbi években tapasztalt - előretörésének hátterében minden bizonnyal a béren kívüli juttatásokra bevezetett szelektív korlátozások húzódtak meg. **Ezek ugyanis éves szinten 200 ezer forintban korlátozták a béren kívüli juttatások mértékét, kiemelve ebből a SZÉP kártyát: a SZÉP kártya juttatásokat is beszámítva a korlát már jóval magasabb, 450 ezer forint.**

Egyértelmű, például hogy **a dolgozók által igényelt Erzsébet utalványok mértékét a jogszabályban meghatározott havi 8000 Forintos (éves szinten 96 ezer forint) korlát határolta be**, ha ez a korlát nem lenne, akkor Erzsébet utalványból a dolgozók vélhetően **többet igényelnének. A SZÉP kártya vendéglátás részére ellenben további 50%-os növekedési potenciált biztosított a szabályozás**, a többi SZÉP alszámla esetében még többet. Sőt, ez a potenciál valóságban még ennél is nagyobb, ha figyelembe vesszük, hogy **az étkezési Erzsébet utalványt gyakorlatilag mindenki igénybe veszi, a SZÉP kártya juttatásokra ez viszont már egyáltalán nem igaz.**

A SZÉP kártya felhasználási irányai azt mutatják, hogy azok a magasabb jövedelmű csoportok számára előnyösek. A SZÉP kártya a nagy összegű juttatók és a nem alap szükségletekre (szórakozás-utazás-vendéglátás) felhasználók kedvelt eszköze lett.

¹ Az elemzést a c1 cafeteria szoftver üzemeltetője készítette el.

Ha a szokásos módon tíz egyenlő nagyságú csoportra osztjuk a lakosságot az egy főre eső jövedelem nagysága szerint, kiderül, hogy **a nyaralási lehetőség igen szélsőségesen koncentrálódik a társadalom legfelsőbb rétegeiben: a leggazdagabb húsz-, de különösen a leggazdagabb tíz százalékban. Az alsó hat jövedelmi tizedben 10 százalék körül ingadozik az üdülni utazók aránya, majd 18-19 százalékra nő a hetedik és nyolcadik csoportnál és ennél is magasabbra a legfelső 2 jövedelmi tizedben.**

Szálláshely vendéglátási célra az alsó jövedelemtizedekben fejenként éves szinten 10 000 ft-ot, a legfelsőben 100 000 Ft-ot költöttek a SZÉP kártyáról!!!

Az egyes jogosultsági célok szerint megszerezhető összegek alapján **torony magasan vezet a lakáscélú támogatás több, mint 300 ezer forintos átlagos igényléssel. Az érintett dolgozók a teljes cafeteria keretüket erre az adómentes juttatásra fordítják, azaz az átlagosan igényelt összeg mértékét itt kizárólag a munkáltató által biztosított cafeteria keret összege határozza meg. Az érintettek körében igen erős a biztonságra való törekvés, az adósságtól való szabadulás igénye.**

Az idézett felmérés üzenete megkérdőjelezi a juttatási rendszer átalakításának célszerűségét és különösen annak méltányosságát: a változtatások egyértelműen a SZÉP kártya lobbisták és a magas jövedelmű juttatásfelhasználókat kedvezményezik.